

Otravirile savarsite in lumea romana a secolului XV

Familia Borgia a ramas in istorie datorita unei triste celebritati. Pentru a afla cel putin in parte tainele care au invaluit viata acestei familii, este necesar sa cunoastem violenta moravurilor din acea epoca si a Romei de la inceputul secolului al XV-lea.

Otrava constituia un argument folosit curent in politica ; se facea uz de ea in orice ocazie si in special spre a se evita sau a rezolva anumite situatii. Exista autori, care explica acest procedeu prin faptul ca unii politicieni ai timpului nu puteau sa recurga la forta armata, deoarece ar fi implicat cheltuieli enorme legate de dotarea si intretinerea soldatilor.

Era o perioada" in care viata omeneasca nu avea nici o valoare ; suprimarea ei era considerata ca un mijloc pentru a atinge cutare sau cutare scop, iar nu ca o crima abominabila. Existau ucigasi profesionisti cunoscuti care, in schimbul unei sume de bani, nu pregetau sa omoare pe cei care le erau indicati. In Roma, sub dominatia familiei Borgia, viata unui om nu pretuia mare lucru. Cei mari, cand doreau sa se debaraseze de un rival si in acelasi timp nu voiau sa se expuna sau sa-si compromita oamenii din anturaj, apelau la profesionistii crimei. Arma preferata a acestora era otrava. S-a intrebuintat in aceasta epoca metodele cele mai ingenioase de ucidere, de la piersica otravita, pana la cutitul otravit numai pe o parte a lamei, cu care se taia un mar in doua jumutati, dintre care una era otravita si cealalta nu.

Un nobil, pe nume Savelli, poseda o cheie cu care otravea pe acei pe care vroia sa-i omoare. Corpul cheii dispunea de un ac imperceptibil inmuiat in otrava. Iata cum proceda Savelli : asezat la masa de lucru, acesta ruga pe persoana in cauza, dandu-i cheia, sa-i aduca din cutare dulap o hartie oarecare. Nefunctionand bine broasca, victima o forta, strangand in acelasi timp cheia in mina, si in urma acestui fapt, primea o intepatura superficiala, ea adesea trecea neobservata, dar dupa cel mult 24 de ore de la aceasta intamplare, cel in cauza isi dadea sfirtatel.

Un procedeu similar a fost folosit si de papa Alexandru al VI-lea, cheia fiind inlocuita cu o cruce care avea un at otravit ; istoria consemneaza ca in acest mod si-a ucis una din amantele sale, care se dovedise, la un moment dat, a ii stanjenitoare.

Printul de Salerno - scriu istoricii - vrand sa-l suprima pe cardinalul d'Argon a facut uz de o otrava „en vogue” : venenum attermnatum. Intr-una din zile, etnd printul lua masa cu cardinalul, folosindu-se de o clipa de neatenție a acestuia, i-a strecurat in cupa cu vin continutul unei fiole cu faimoasa otrava. Dupa ce cardinalul d'Argon isi bau vinul, printul de Salerno, sigur de el, ii prezise : "Vei muri in cateva zile, pentru ca tatal tau a voit sa ne rapuna". Cardinalul d'Argon si-a aflat sfarsitul in rastimpul prezis, puterile parasindu-l pe nesimtite. A avut parte totusi de o moarte usoara, caci dupa cutii vom vedea, majoritatea otravurilor folosite in acea vreme actionau in mod violent.

Insusi papa Alexandru al VI-lea a fost tinta a numeroase incercari de otravire. Printre altele, se citeaza cazul scrisorii pe care i-a trimis-o Catherina Riario. Prevazator, papa nu a desfacut plicul ; daca ar fi facut-o, gestul l-ar fi costat viata.

Un alt exemplu cunoscut este cel al lui Alfons del Grande. Acesta fu sfatuit de medicul sau sa nu

citeasca cartea scrisa de Tit-Liviu, pe care i-o oferise in dar Como de Medicis. Sistemul era simplu : foile cartii erau imbibate cu o pudra extrem de otravitoare.intr-un cuvant, crima veghea la orice pas, iar mijloacele folosite intreceau orice imaginatie.

Cativa mercenari de mare anvergura faceau chiar parada de faptele lor : Braccio de Mantone si Tiberio Bran-dolino isi aparau cu cinism reputatia lor de criminali celebri ; mai mult, Werner d'Urslingen isi fixase pe poarta casei o tablita, pe care era scris sub numele sau : "Inamic al cerului, al milei si al caritatii".